

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 10 november 2020
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

**6 2020_B&W_00461 Informatienota Regionale toekomstvisie beschermd
wonen - informeren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Samenvatting

Op 18 november aanstaande staat er een informatiebijeenkomst voor gemeenteraadsleden uit de regio IJssel-Vecht (gemeenten Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle) over beschermd wonen. De bedoeling is om raadsleden mee te nemen in wat beschermd wonen inhoudt. Deze bijeenkomst is georganiseerd door de ambtenaren van de gemeenten uit de regio ter voorbereiding op de decentralisatie van beschermd wonen per 2022. Eerder is de gemeenteraad al geïnformeerd over de nieuwe verdeling van financiën vanuit het rijk die daarbij hoort. Ondertussen hebben de gemeenten uit de regio IJssel-Vecht samen een visie gemaakt op de toekomst van beschermd wonen. De gemeenteraad krijgt deze aangeboden ter ondersteuning van deze informatiebijeenkomst. In een apart document zijn een aantal dingen uit deze visie en over beschermd wonen extra uitgelegd en is informatie over hoe Steenwijkerland met de decentralisatie aan de slag is toegevoegd.

Informatienota

Inleiding

In april 2019 bent u geïnformeerd over wijzigingen voor gemeenten rondom beschermd wonen. Het ging over de decentralisatie van beschermd wonen en een nieuwe verdeling van financiën vanuit het rijk. In de periode daarna bent u hierover geïnformeerd in de ontwikkelingenparagraaf van de perspectief- en najaarsnota. Duidelijk is dat de decentralisatie niet meer in 2021, maar in 2022 gaat plaatsvinden. Een definitieve verdeling van de financiën is nog niet bekend. De gemeenten uit de regio IJssel-Vecht (gemeenten Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle) hebben ondertussen samen een visie gemaakt op de toekomst van beschermd wonen. Deze regionale toekomstvisie wordt ter kennisname aangeboden. Dit ter ondersteuning van een digitale informatiebijeenkomst voor gemeenteraadsleden uit de regio IJssel-Vecht over beschermd wonen op 18 november aanstaande. In een apart document zijn een aantal dingen uit deze visie en over beschermd wonen extra uitgelegd en is informatie over hoe Steenwijkerland met de decentralisatie aan de slag is toegevoegd.

Kernboodschap

1. De regionale toekomstvisie is samen met alle gemeenten uit de regio IJssel-Vecht opgesteld.
De gemeente Steenwijkerland werkt voor beschermd wonen intensief samen met de andere gemeenten uit de regio IJssel-Vecht. Zwolle heeft daarbij de taak van centrumgemeente en is

inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor beschermd wonen. Afspraken over hoe de gemeenten uit de regio samenwerken zijn vastgelegd in een convenant. Al sinds bekend is dat beschermd wonen gaat worden gedecentraliseerd, is hier vaak over gesproken tussen de gemeenten in de regio, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Het resultaat van deze gesprekken is vastgelegd in deze regionale toekomstvisie. In het bestuurlijk overleg van 30 september 2020, waaraan de wethouders zorg vanuit de 8 gemeenten deelnemen, is deze toekomstvisie vastgesteld.

2. De regionale toekomstvisie maakt duidelijker wat er bij beschermd wonen voor gemeenten gaat veranderen.

Op dit moment is Zwolle als centrumgemeente inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor beschermd wonen. In 2022 gaat het beschermd wonen niet alleen over naar alle afzonderlijke gemeenten (decentralisatie), het is de bedoeling dat sommige dingen ook anders ingevuld gaan worden (transformatie). Het belangrijkste is de wens dat mensen met met psychiatrische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in een eigen huis in een gewone woonwijk wonen. Om een idee te krijgen wat deze veranderingen betekenen voor gemeenten, is deze visie geschreven. Het helpt de gemeenten uit de regio om zich voor te bereiden op de decentralisatie en keuzes te maken die daarvoor belangrijk zijn. Ook kan het helpen in gesprekken met partijen met wie de gemeenten samenwerken en andere betrokkenen.

3. Verdere uitwerking en besluitvorming over de decentralisatie moet per gemeente nog plaatsvinden.

De regionale toekomstvisie is een document waarin beschreven staat hoe de gemeenten uit de regio denken dat beschermd wonen er in 2032 uit ziet. Ook is opgeschreven wat daarbij belangrijk is om te regelen of organiseren als gemeenten. Denk aan voldoende woonplekken voor jongeren die moeten wonen met begeleiding en plekken waar mensen overdag terecht kunnen (dagbesteding of inloop) of kunnen herstellen als het minder gaat (terugval- of crisisplekken). Maar het is aan elke gemeente zelf om daar keuzes over te maken en tijd en inzet op te plegen. Bijvoorbeeld of de gemeentelijke toegang zelf gaat beoordelen of een inwoner beschermd wonen nodig heeft, of dit laat doen. Of dat de gemeente zelf de zorg gaat inkopen, of dit samen met de andere gemeenten doet. Deze plannen moeten de komende maanden per gemeente opgesteld gaan worden.

Consequenties voor de gemeente

Tegelijkertijd met de decentralisatie van beschermd wonen gaat ook het geld vanuit het rijk anders over de gemeenten verdeeld worden. De bedoeling is dat het geld in de toekomst gaat naar die gemeenten waar ook het meest gebruik wordt gemaakt van beschermd wonen. Nu is dat niet zo en wordt het geld verdeeld op basis van historische afspraken. We denken dat deze verdeling voor de regio IJssel-Vecht negatief is. Deze nieuwe verdeling van financiën gaat niet gelijk per 2022 in, maar in kleine stappen tot 2031. Eerst worden gemeenten verantwoordelijk voor de nieuwe cliënten volgens de nieuwe financiële afspraken. En blijven de centrumgemeenten nog verantwoordelijk voor de bestaande cliënten volgens de oude financiële afspraken.

Het is voor de gemeente belangrijk om de ideeën uit de toekomstvisie te realiseren, omdat anders het risico is dat de gemeente niet met het geld van het rijk uitkomt. Beschermd wonen gaat in 2022 uit van een "woonplaatsbeginsel". Dit betekent dat als een inwoner van Steenwijkerland gebruik maakt van een beschermd wonen plek in een andere gemeente, Steenwijkerland hier wél voor moet betalen. Ander risico is dat er vanwege de verwachte verschuiving naar begeleiding thuis, te weinig beschermd wonen plekken zijn ingekocht en hierdoor wachtlijsten ontstaan voor cliënten.

Communicatie

De regionale toekomstvisie is alleen nog met de gemeenten uit de regio onderling besproken en nog niet met andere betrokkenen. Dat gaat de komende periode wel gebeuren en het is logisch dat voor een deel samen te doen met de gemeenten uit de regio. Daarnaast willen we als Steenwijkerland ook zelf in gesprek met betrokkenen en input voor ons lokale plan ophalen. In Steenwijkerland is het afgelopen jaar al twee keer met een aantal aanbieders en vertegenwoordigers van cliënten over de

veranderingen gesproken. Een aantal bevindingen hieruit zijn in het document in de bijlage opgenomen. Na vaststelling van deze informatienota wordt de regionale toekomstvisie ook met deze partijen en de Adviesraad Sociaal Domein gedeeld en het gesprek hierover weer opnieuw opgestart.

Vervolg

Op 18 november aanstaande krijgen gemeenteraadsleden uit de regio IJssel-Vecht via een digitale informatiebijeenkomst uitleg over wat beschermd wonen is. Daarbij wordt een korte film getoond, gemaakt door de gemeente Steenwijkerland, over de positieve ervaringen van een inwoner van onze gemeente met beschermd wonen.

De komende maanden moet elke gemeente uit de regio zelf gaan besluiten hoe zij naar de toekomst van beschermd wonen kijkt. Dit wordt opgeschreven in een plan die begin 2021 wordt aangeboden. Daarna zullen opnieuw afspraken tussen de gemeenten in de regio moeten worden gemaakt, bijvoorbeeld over wat de gemeenten zelf doen, samen doen of door een andere partij laten doen.

Corona

Niet van toepassing.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota "Regionale toekomstvisie beschermd wonen" vast te stellen.